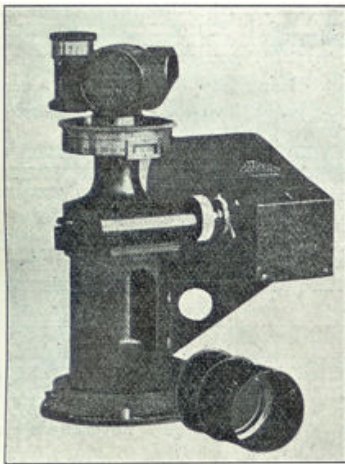

Amundsen's Zonnekompas

De hoop, die wij in het vorige nummer van ons blad uitspraken, is vervuld geworden: denzelfden dag, dat „Timotheüs” verscheen, lazen we Amundsens behouden terugkomst in de bladen. Sedert dien hebben we vernomen, welke lotgevallen de expeditie beleefd heeft, in welke groote moeilijkheden ze zich heeft bevonden, en hoe het haar ten slotte is gelukt, aan het gevaar van invriezen te ontkomen. Is ook het beoogde doel niet bereikt, Amundsen heeft getoond, wat mannen-

moed, doorzettingskracht en intelligentie vermogen.

En God heeft getoond, dat Hij machtig is, ook in deze onherbergzame oorden Zijn schepselen, die hun dorst naar kennis wilden bevredigen, te bewaren. Het verblijdt ons, dat Roald Amundsen in zijn verslag over zijn Poolvlucht dit heeft erkend, toen hij schreef: „Bij het zetten van onzen voet aan wal werden wij bestormd door gevoelens, die ik niet zal trachten te beschrijven. Ik volsta met te zeggen, dat wij allen God dankten voor Zijn hulp tijdens onzen vierweekschen strijd om het leven.”

Wat ons getroffen heeft bij 't geen we lazen over deze Poolvlucht, is, dat Amundsen zich zoo voldaan betoonde over het door hem toegepaste zonnekompas.

Waarom op dezen vliegtocht geen gebruik gemaakt is van de magneetnaald, om de vliegrichting aan te geven? Wel, omdat in de nabijheid der polen een kompas belangrijke afwijkingen gaat vertoonen. Allereerst wijst het niet naar de geografische, maar naar de magnetische Noordpool, die daarvan een flink eind verwijderd is. Bovendien is in het hooge Noorden de groote vliegsnelheid van invloed op de aanwijzingen, terwijl de zoogenaamde magnetische stormen op zichzelf de magneetnaald reeds geheel in de war brengen.

Een gyroscoop, dat is een snel ronddraaiende tol, kan evenmin dienst doen, daar deze in de omgeving van de geografische pool onbruikbaar wordt, nog afgezien van het groote gewicht.

Voor een pooltocht per vliegtuig is evenwel een praktische wegwijzer onmisbaar, en zoo heeft, op verzoek van Amundsen, de optische fabriek van Goerz een „zonnekompas” vervaardigd, dat nu zulke belangrijke diensten bewezen heeft. Het bovenste gedeelte, de kop, bevat een objectief, waarin de zonnestralen kunnen vallen. In het inwendige van het toestel worden deze stralen door eenige prisma's teruggekaatst, en wel zoodanig, dat zich een zonnebeeldje vormt op een matglas in een buis aan de onderzijde.

De kop wordt door een uurwerk, dat zich op het plaatje rechts in het kastje bevindt, eenmaal in de 24 uur rondgedraaid. Daar in het poolgebied de zon ook eenmaal in een etmaal rondloopt in een baan, vrijwel evenwijdig aan den horizon, zoo draait het objectief gelijk met de zon mede. Zoolang de bestuurder dus het zonnebeeldje in het middelpunt van het matglas voor zich ziet, is hij er zeker van, dat hij in één vaste richting voortvliegt.

Vóór het begin van den tocht wordt de kop in een bepaalden stand gezet, afleesbaar op een schaalverdeling, om den gewenschten koers te kunnen volgen. Het spreekt vanzelf, dat ook tijdens een vlucht, door den kop b.v. 10° te draaien, een koersrichting verkregen kan worden, die 10° van de oorspronkelijke afwijkt.

NAVORSCHER

DE AUTO □ □ □ □

NAAR „DEN SCHOOLMEESTER”

Een auto
is volgens kleine Ko
een wagen zonder paard,
die met zóó'n vaart
door de wereld gaat,
dat je er gewoon paf van staat.
Het ding rijdt
in een minimum van tijd
met gesnuif
en gestuif
met gegrom
en gebrom
met gezwaai
en gedraai
in ijselijk gejaag
van de Beurs naar Den Haag
en draai je je om,
dan is ie al weer weerom;
z'n toeterend gerucht
is geen seconde van de lucht,
kent geen meelij met 's voetgangers armen of beenen,
dan moet je je maar beter in 't uitwijken trainen.
De man voorin is de chauffeur,
hij heeft geen last van de benzinegeur, —
die is voor de menschen op den weg
die angstig 't veege lijf bergen in een heg.
Er zijn groote auto's en kleine
lompe wagens en ook heel fijne
logge Duitsche karren en vlugge Fords
en mooie luxe auto's van Engelsche lords.
Auto's worden gebruikt voor vracht of plezier
voor 't vervoer van menschen of voor bier
je hebt ze met drie wielen en met vier
maar bij overrijden geeft het je geen zier.
Ook gaan ze wel eens in auto's trouwen,
maar als dan de motor defect is, moet je douwen.
Auto's zijn niet gevaarlijk als ze stilstaan,
maar wel als ze met een dronken chauffeur aan den
Menige auto ging er aan, [haal gaan
omdat ie niet op den weg bleef staan
want zoodra ze niet meer rijden
behoef je ze uit vrees niet meer te mijen.
Een bijzonder soort is de autobus
daar kan je in met heel je familie en kleine zus.
Onlangs is 't in Amerika gebeurd,
dat er een juffrouw door een auto werd meegesleurd.
Ze was in een oogenblik thuis,
maar d'r brilleglazen waren aan gruis.
Haar man eischte vergoeding van scha,
maar de chauffeur zei: Poeah,
vader, jij moest mij bedanken voor 't gratis transport
met m'n Ford;
enfin, de politie kwam er aan te pas
en zei, dat het de schuld van den chauffeur was;
voor de rechtbank bleek het echter al ras,
zoo helder als glas,
dat het kwam door de dame d'r lange sleep
die de auto greep. —
Enfin, leer uit dit proces:
Blijf elke auto uit de voeten
als je 't niet met je leven wilt boeten.

H. W. A.